

[Finansministeren.]

Kommunerne er ikke forpligtet til at yde reduktion i forbindelse med lærernes videreuddannelse, men i øvrigt kan enten staten eller kommunerne i forbindelse med lærernes videreuddannelse yde støtte på anden måde, f. eks. ved fri vikar og ved stipendier, dagpenge og hjælp til dobbelt husførelse m.v. For skolebiblioteksarbejdet kan kommunerne efter vejledende retningslinier i cirkulære af 8. april 1967 yde honorar for den del af arbejdet, der ikke betales via reduktion.

Kommunerne yder ud over de her omtalte reduktioner et beløb (omkring 30 mill. kr. i alt) for særlige funktioner såsom gårdinspektion, tilsyn med samlinger etc., som fastsættes efter individuelle aftaler mellem kommunalbestyrelsen og den stedlige lærerkreds.

For andre udgifter end lærerlønudgifter vedrører de vigtigste krav, der pålægger kommunerne udgifter, befodringsordninger for skoleelever (folkeskolelovens § 50) og stipendier til 7.-9. årgang (lov om uddannelsesstøtte af 4. juni 1970 § 14).

B. Godkendelsesprocedurer m.v.

I forhold til tidligere har styrelsesloven (lov nr. 44 af 9. februar 1970) især medført en udvidelse af amtsrådenes godkendelses- og tilsynsbeføjelser samtidig med, at der i en række tilfælde ikke mere skal indhentes central godkendelse.

Undervisningsministeriet skal ifølge folkeskoleloven i en række henseender godkende undervisningens faglige indhold og tilrettelæggelse. Det gælder især, hvor dette afviger fra det normale, f. eks. ved optagelse af fag på undervisningsplanen, der ikke er angivet i folkeskoleloven, forsøgsundervisning og integrering af undervisningen i de nuværende realklasser med 8.-10. klassernes undervisning. Desuden skal undervisningsministeriet godkende retningslinier for udarbejdelsen af udbygningsplaner, og også selve udbygningsplanen skal derefter godkendes i undervisningsministeriet.

(3) Ændringer af normer og standarder for folkeskolen.

For folkeskolebyggeriet vil kravet om centrale igangsættelsestilladelser blive afviklet. Byggecirkulæret fra 1938 er i stor udstrækning forældet og vil blive ændret på

grundlag af et forslag fra folkeskolens byggeudvalg, således at det i alt væsentligt overlades til kommunerne at vælge standarden for det fremtidige skolebyggeri.

De meget store besparelser vil dog næppe kunne opnås på byggebudgetterne. Derimod skulle der være muligheder på driftsbudgetterne, hvor ikke mindst standarden vedrørende klassestørrelser (elevtal pr. lærer), antal klassetimer og antal lærertimer vil være af stor betydning.

Det er vanskeligt på nuværende tidspunkt at nå frem til en mere præcis angivelse af behovet for ændringer af nuværende standarder og eventuel indførelse af nye standarder, fordi der pågår forhandlinger om en omfattende strukturændring af folkeskolen — overgang til en 9-årig enhedsskole med mulighed for valg af fag på forskellige niveauer for de ældste klassetrin. Forslag til nye læseplaner er netop lagt frem til debat.

Mere generelt kan fremhæves, at meget tyder på, at nedsættelsen af refusionsprocenten for lærerlønudgifterne fra 85 til 60 ikke har givet et tilstrækkeligt incitament for kommunerne til at foretage en nøje afvejning af de pædagogiske hensyn over for de økonomiske, ligesom refusionsgrundlaget giver en skævhed i prioriteringen af forbruget af folkeskolelærere og andre ressourceforbrug.

V. Folkebiblioteker.**1. Økonomi og personale:**

Bibliotekernes samlede driftsudgifter udgjorde i 1970-71 300 mill. kr., statens driftstilskud næsten 100 mill. kr.; heraf vedrørte ca. 1/5 — eller henholdsvis ca. 60 mill. og ca. 20 mill. kr. — skolebibliotekerne. Endvidere kommer hertil ca. 20 mill. kr. i løn til skolebibliotekarere, hvoraf staten betaler ca. 12 mill. kr. som lærerlønrefusion.

Staten yder driftstilskud på 40 pct. af driftsudgifterne indtil 275.000 kr. og på 27 pct. af driftsudgifterne ud over dette beløb. (Skolebibliotekarernes timereduktion refunderes dog af staten som lærerløn, dvs. med 60 pct.).

Det samlede personale i folkebibliotekerne udgør henimod 3.000.

2. Gældende regler:

Loven om folkebiblioteker m.v. vedrører både folkebiblioteker og skolebiblioteker.